

Escaperoom argumentatie vwo 4

Kun jij jezelf uit het digitale klaslokaal bevrijden?

Online escaperoom: www.escaperoomargumentatie.wordpress.com

Vragen, opmerkingen of ervaringen? Laat het me weten en mail naar c.den.otter@student.rug.nl.

Beginpagina

Docenten zijn soms rare wezens. Ze lijken te leven op koffie uit papieren bekertjes, kijken ingeleverde opdrachten nooit eens op tijd na en zijn vaak tot diep in de nacht bezig met het voorbereiden van lessen en het maken van toetsen met antwoordenbladen. Zo ook afgelopen dinsdagavond. In de hele school was de verlichting uit en zaten de ramen dicht, op één kamer na: A104. Wie op de gang zou lopen, zou in de zwakke verlichting mensen verwoed heen en weer zien lopen met hun handen in het haar. Het zijn niet zomaar mensen, het zijn docenten Nederlands.

Wanneer we voorzichtig de deur op een kier zouden zetten – zachtjes, zodat ze ons niet doorhebben -, zouden we horen wat er aan de hand is.

‘Dit kan niet waar zijn, ik kan het nergens meer vinden!’

‘Ook niet in het klaslokaal? Heb je in A112 al gekeken?’

‘Ja! Ik heb alles overhoop gehaald, maar het is onvindbaar.’

‘Maar de toets is maandag al! Hoe moeten we nu nakijken zonder een antwoordmodel?’

Aha! Dat is er dus aan de hand. Daarom heerst er in de donkerte op dinsdagavond paniek bij de docenten Nederlands. Het antwoordmodel is zoekgeraakt en laat zich niet vinden. Dat wekt nieuwsgierigheid op. Zou het antwoordmodel écht onvindbaar zijn? We kunnen even in A112 kijken. Al sluipend lopen we over de gangen van de A100. Het wordt steeds donkerder, want de zwakke verlichting van A104 helpt nu niet meer om bij te schijnen.

Hè? Dat is raar. In A112 komt er wel wat licht uit het lokaal. Komt het van een lamp? Nee, het lijkt blauw licht te zijn. Wanneer we weer voorzichtig de deur op een kier zetten en naar binnen kijken, zien we een leeg klaslokaal. Hoe kan dat? Waar zijn de tafels en stoelen? De kasten met leesdossiers? Alles is weg.

Of nou ja, bijna alles. Het bureau van de docent staat er nog wel, mét een laptop die aanstaat. Dus dáár kwam het blauwe licht vandaan! Voorzichtig loop je door het lege lokaal naar het bureau. Wat zou er op de laptop staan?

Dan ineens hoor je een geluid achter je. Is er nog iemand in het lokaal? En opeens: BAM! Deur dicht. Het slot wordt omgedraaid. Als je opkijkt, zie je nog net een schim weglopen. Opgesloten. Je zit vast in lokaal A112.

En dan zie je ook wat er op de laptop staat: ‘De enige manier om uit dit lokaal bevrijd te worden, is om alle vragen juist te beantwoorden. De tijd van 40 minuten gaat nu in.’

Kunnen je de antwoorden verzamelen en kraak je de codes? Dan word je bevrijd uit het (digitale) klaslokaal. En ja... zo niet...?

Ronde 1

Pagina 1

Stelling of argument

Is het dikgedrukte deel een stelling of argument?

Middelbare scholen moeten later beginnen. **Het puberbrein functioneert pas veel later op de dag optimaal.** Zo zijn leerlingen op school beter geconcentreerd.

Vul het antwoord in kleine letters en zonder spaties in.

Antwoord en code voor de volgende pagina: argument

Pagina 2

Stelling of argument

Is het dikgedrukte deel een stelling of argument?

Door het lezen van boeken gaat je taalvaardigheid vooruit. **In elke les Nederlands zouden leerlingen verplicht een kwartier moeten lezen.**

Vul het antwoord in kleine letters en zonder spaties in.

Antwoord en code voor de volgende pagina: stelling

Pagina 3

Stelling of argument

Is het dikgedrukte deel een stelling of argument?

Door het lezen van boeken gaat je taalvaardigheid vooruit. **In elke les Nederlands zouden leerlingen verplicht een kwartier moeten lezen.**

Vul het antwoord in kleine letters en zonder spaties in.

Antwoord en code voor de volgende pagina: weerlegging

Pagina 3

Tegenargument of weerlegging?

Is de reactie een tegenargument of weerlegging?

Op school moet er meer aandacht komen voor duurzaamheid. Zo behouden we onze planeet.
Reactie: Meer aandacht voor duurzaamheid wil niet zeggen dat leerlingen duurzamer gaan leven.

Vul het antwoord in kleine letters en zonder spaties in.

Antwoord en code voor de volgende pagina: weerlegging

Pagina 4

Tegenargument of weerlegging?

Is de reactie een tegenargument of weerlegging?

Leerlingen zouden verplicht een maand in Duitsland of Frankrijk moeten wonen om de taal te leren. Alleen dan kun je de taal écht beheersen.

Reactie: Als leerlingen een maand naar het buitenland gaan, missen ze leerstof van andere vakken en lopen ze achter.

Vul het antwoord in kleine letters en zonder spaties in.

Antwoord en code voor de volgende pagina: tegenargument

Pagina 5

Feitelijk of waarderend?

Zijn de volgende uitspraken feitelijk of waarderend?

1. Het mondeling betoog van deze leerling was heel overtuigend.
2. Op school worden er leuke projectdagen georganiseerd.
3. Het Nederlands elftal heeft in de afgelopen wedstrijden van het WK drie van de vier wedstrijden gewonnen.

Noteer de nummer(s) van de waarderende uitspraken en vul dit/deze nummer(s) zonder spaties in.

Antwoord en code voor de volgende pagina: 12

Pagina 6

Argumentatiestructuur

Welke argumentatiestructuur heeft de volgende uitspraak? Kies uit:

- a. nevenschikkende argumentatie met afhankelijke argumenten
- b. nevenschikkende argumentatie met onafhankelijke argumenten
- c. enkelvoudige argumentatie
- d. onderschikkende argumentatie
- e. meervoudige argumentatie

Zij is de juiste persoon voor de baan van journalist bij de NOS. Ze heeft ruime ervaring in de journalistiek. Ze werkt namelijk al zeven jaar bij de Volkskrant.

Vul de *letter* (geen hoofdletters!) van de argumentatiestructuur als antwoord in.

Antwoord en code voor de volgende pagina: d

Pagina 7

Argumentatiestructuur

Welke argumentatiestructuur heeft de volgende uitspraak? Kies uit:

- a. nevenschikkende argumentatie met afhankelijke argumenten
- b. nevenschikkende argumentatie met onafhankelijke argumenten

- c. enkelvoudige argumentatie
- d. onderschikkende argumentatie
- e. meervoudige argumentatie

Op school zou er een verbod op mobieltjes moeten komen. Leerlingen worden zo niet afgeleid tijdens de les, ze komen meer in 'echt' sociaal contact met elkaar en het zorgt voor minder stress.

Vul de *letter* (geen hoofdletters!) van de argumentatiestructuur als antwoord in.

Antwoord en code voor de volgende pagina: b

Pagina 8

Argumentatiestructuur

Welke argumentatiestructuur heeft de volgende uitspraak? Kies uit:

- a. nevenschikkende argumentatie met afhankelijke argumenten
- b. nevenschikkende argumentatie met onafhankelijke argumenten
- c. enkelvoudige argumentatie
- d. onderschikkende argumentatie
- e. meervoudige argumentatie

Je moet minder kleding kopen. Dit kost je veel geld in de week. Je komt niet uit met je zakgeld.

Vul de *letter* (geen hoofdletters!) van de argumentatiestructuur als antwoord in.

Antwoord en code voor de volgende pagina: a

Pagina 9

Argumentatieschema's

Geef van redenering 1, 2 en 3 aan welk argumentatieschema is gebruikt. Kies uit:

- a. vergelijking
- b. autoriteit
- c. doel-middel
- d. kenmerk
- e. voor- en nadelen
- f. voorbeelden
- g. oorzaak-gevolg

1. Wie kinderen toegang geeft tot internet moet ook verantwoordelijkheid nemen. Je stuurt een peuter ook niet met een driewieler de snelweg op, in de verwachting dat anderen wel zullen uitkijken.
2. Invoering van de kilometerheffing leidt tot afname van het aantal files. Peter van Dijk, hoogleraar mobiliteit aan de Universiteit van Amsterdam, stelt dat zo'n maatregel de filedruk kan verlagen.
3. Moet je luisteren: hij gebruikt echt moeilijke woorden. Het is vast een intelligente jongen.

Noteer op volgorde de letters van de juiste argumentatieschema's die passen bij redenering 1, 2 en 3. Vul deze letters zonder spaties als antwoord in.

Antwoord en code voor de volgende pagina: abd

Ronde 2

Pagina 10

Geweldig! Jullie zijn de eerste ronde goed doorgekomen. Maar jullie zijn er nog niet helemaal. De deur zit nog steeds op slot. Er komt nog een tweede ronde aan. Als je die goed doorstaat...

Deze tweede ronde bestaat uit een argumentatievraag bij een tekst. Het is de bedoeling dat jullie de antwoorden invullen op een vel papier. Meld bij je docent dat je aan de tweede ronde bent toegekomen.

Als jullie klaar zijn, laat dan het ingevulde antwoordenblad zien aan de docent. Als deze goed is, krijgen jullie een code om definitief uit het digitale klaslokaal te ontsnappen!

Outside the bottle

Column door: Teun van de Keuken, 4 maart 2018

(1) Op tv zag ik een indringend filmpje: een animatie van een dame in een zwembad, in de sportschool, op straat en in een club. Tijdens haar activiteiten regent het plastic flesjes. Langzamerhand wordt de wereld eronder bedolven. De voice-over spreekt een zorgwekkende tekst: 'Weet jij hoeveel liter mineraalwater jij gemiddeld drinkt in je leven? Bijna veertienhonderd liter! Samen met je yogaklas zo'n vijftienduizend liter! Met je hele straat honderddrieëntwintigduizend liter en met heel Nederland ruim vijfhonderdmiljoen liter!' Mijn hemel, wat schrikbarende getallen. Alleen al door die verdomde flesjes komen we om in het plastic. We stoppen ermee! Uitstekende campagne tegen flessenwater. Denk je.

(2) Net op het moment dat je besluit nooit meer een waterflesje te kopen, spreekt de campagnestem zijn volgende zin uit: 'Daarom worden onze flessen gemaakt van honderd procent gerecyclede flessen.' In beeld neemt de getekende mejuffrouw een slok uit een fles Bar-le-Duc: 'Dus zonder gebruik te maken van nieuwe grondstoffen.' Huh, ik heb al die tijd naar een reclamefilmje gekeken! Heel verwarrend allemaal. Als ik het goed begrijp, is de boodschap: het is slecht dat we zoveel plastic flesjes water kopen en daarom moeten we de plastic flesjes water van Bar-le-Duc kopen. Ik ben niet overtuigd. Natuurlijk zijn gerecyclede flessen beter dan niet gerecyclede flessen, maar het kan beter. Think outside the bottle¹, Bar-le-Duc.

(3) Jaren geleden maakten we met de Keuringsdienst van Waarde een uitzending over mineraalwater. Het was een hilarisch programma, omdat de waterwereld een wereld vol flauwekul is, waarin doodsimpel water met idyllische plaatjes van prachtige natuurgebieden en kabbelende beekjes als vloeibaar (maar drinkbaar) goud aan de man wordt gebracht. De werkelijkheid spreekt zoals zo vaak minder tot de verbeelding: op industrieterreinen in Nederland wordt met lange buizen water (dat daar al duizenden jaren zit, aangevuld met recenter regenwater) uit de grond gepompt. Niks mis mee, maar fotogeniek is anders.

(4) Het mooiste en grappigste van de uitzending was de scène met Bar-le-Duc. Wat

¹ Out of the box denken betekent onconventionele oplossingen/plannen bedenken

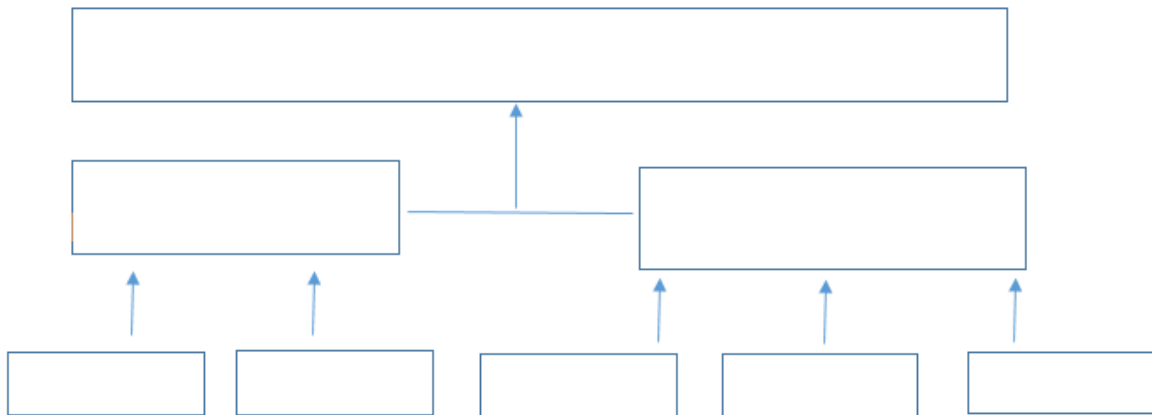
bleek? Het water van deze bronwaterproducent is niet alleen exact hetzelfde water als Sourcy, maar ook als het Utrechtse leidingwater. De pijpen van het Utrechtse waterleidingbedrijf pompen water op uit dezelfde bron als de twee flessenwaterproducenten. Wie in Utrecht woont, krijgt dus Bar-le-Duc en Sourcy uit de kraan, maar dan voor eenduizendste van de prijs. In andere gebieden in Nederland gebeurt iets soortgelijks: daar leveren de plaatselijke waterleidingbedrijven voor een schijntje andere bronwaters direct bij u in de keuken en badkamer.

(5) Die gerecyclede flessen van Bar-le-Duc zijn nergens voor nodig. Het kost nog steeds energie: om ze te maken en ze moeten met vrachtwagens worden getransporteerd. Terwijl er prima water uit de kraan komt. In Utrecht zelfs Bar-le-Duc! Dat is van uitstekende kwaliteit, veel goedkoper dan flessenwater en milieuvriendelijker dan het spul dat je in de winkel koopt.

(6) Die gerecyclede fles is een leuke poging, Bar-le-Duc, maar niet de beste oplossing voor het plasticprobleem.

De argumentatie komt vooral in alinea 5 aan bod. Analyseer deze alinea, neem het onderstaande blokjesschema over op je antwoordenblad en vul het in. Het standpunt komt in het bovenste tekstvak.

Blokjesschema bij de tekst 'Denk outside the bottle'

Antwoorden

De gerecyclede flessen van Bar-le-Duc zijn nergens voor nodig

Het kost energie

Terwijl er prima water uit de kraan komt

Want de
flessen
moeten
gemaakt

En de flessen
moeten
getransporteerd
worden

Goede
kwaliteit

Veel
goedkoper

Milieuvriendeli
ker

[Code escaperoom: milieuvriendelijk \(antwoord onderste blokje rechts\)](#)

Laatste pagina

Gefeliciteerd!

Je hebt het einde van de escaperoom Nederlands gehaald en bent uit het digitale klaslokaal bevrijd!

Hopelijk heb je tijdens het oplossen van de puzzels kunnen oefenen met argumentatie en weet je waar je staat in je toetsvoorbereiding. Gelukkig gaat volgende week tijdens de toets de deur van het klaslokaal niet écht op slot, zoals bij een escaperoom in real life. 😊

Veel succes met het leren en voorbereiden voor de toets en bij de toets zelf!

Escaperoom verhaalanalyse Havo 4

Kun jij jezelf uit het digitale klaslokaal bevrijden?

Online escaperoom: www.escaperoomnederlands.wordpress.com

Vragen, opmerkingen of ervaringen? Laat het me weten en mail naar c.den.otter@student.rug.nl.

Beginpagina

Docenten zijn soms rare wezens. Ze lijken te leven op koffie uit papieren bekertjes, kijken ingeleverde opdrachten nooit eens op tijd na en zijn vaak tot diep in de nacht bezig met het voorbereiden van lessen en het maken van toetsen met antwoordenbladen. Zo ook afgelopen dinsdagavond. In de hele school was de verlichting uit en zaten de ramen dicht, op één kamer na: A104. Wie op de gang zou lopen, zou in de zwakke verlichting mensen verwoed heen en weer zien lopen met hun handen in het haar. Het zijn niet zomaar mensen, het zijn docenten Nederlands.

Wanneer we voorzichtig de deur op een kier zouden zetten – zachtjes, zodat ze ons niet doorhebben -, zouden we horen wat er aan de hand is.

‘Dit kan niet waar zijn, ik kan het nergens meer vinden!’

‘Ook niet in het klaslokaal? Heb je in A112 al gekeken?’

‘Ja! Ik heb alles overhoop gehaald, maar het is onvindbaar.’

‘Maar de toets is maandag al! Hoe moeten we nu nakijken zonder een antwoordmodel?’

Aha! Dat is er dus aan de hand. Daarom heerst er in de donkerte op dinsdagavond paniek bij de docenten Nederlands. Het antwoordmodel is zoekgeraakt en laat zich niet vinden. Dat wekt nieuwsgierigheid op. Zou het antwoordmodel écht onvindbaar zijn? We kunnen even in A112 kijken. Al sluipend lopen we over de gangen van de A100. Het wordt steeds donkerder, want de zwakke verlichting van A104 helpt nu niet meer om bij te schijnen.

Hè? Dat is raar. In A112 komt er wel wat licht uit het lokaal. Komt het van een lamp? Nee, het lijkt blauw licht te zijn. Wanneer we weer voorzichtig de deur op een kier zetten en naar binnen kijken, zien we een leeg klaslokaal. Hoe kan dat? Waar zijn de tafels en stoelen? De kasten met leesdossiers? Alles is weg.

Of nou ja, bijna alles. Het bureau van de docent staat er nog wel, mét een laptop die aanstaat. Dus dáár kwam het blauwe licht vandaan! Voorzichtig loop je door het lege lokaal naar het bureau. Wat zou er op de laptop staan?

Dan ineens hoor je een geluid achter je. Is er nog iemand in het lokaal? En opeens: BAM! Deur dicht. Het slot wordt omgedraaid. Als je opkijkt, zie je nog net een schim weglopen. Opgesloten. Je zit vast in lokaal A112.

En dan zie je ook wat er op de laptop staat: ‘De enige manier om uit dit lokaal bevrijd te worden, is om alle vragen juist te beantwoorden. De tijd van 40 minuten gaat nu in.’

Kunnen je de antwoorden verzamelen en kraak je de codes? Dan word je bevrijd uit het (digitale) klaslokaal. En ja... zo niet...?

Pagina 1

Literatuur of lectuur?

Hoeveel stellingen zijn waar?

1. Non-fictie is altijd literatuur.
2. Lectuur heeft minder diepgang dan literatuur.
3. Het onderscheid tussen lectuur en literatuur is niet altijd duidelijk.
4. Bij literatuur wil de schrijver de lezer laten nadenken.
5. In de literatuur hebben de boeken een happy end.
6. In lectuur zijn de gebeurtenissen nogal voorspelbaar.
7. Dokterromans behoren tot de literatuur.
8. Bij lectuur worden de open plekken niet allemaal ingevuld.

Weten jullie het? Klik op 'Wij weten welke stellingen waar zijn!' en vul op volgorde de cijfers in van de stellingen die waar zijn.

Antwoord en code voor de volgende pagina: 2346

Pagina 2

Literaire begrippen

Welke literaire begrippen horen bij de definities? Vul de kruiswoordpuzzel in en verbind de juiste literaire begrippen met de beschrijvingen. Wanneer je de kruiswoordpuzzel hebt gemaakt, kun je van de rood omliggende letters een woord maken. Dat is een hint én de code voor de volgende pagina!

Haal de puzzel op bij je docent. *Zie volgende pagina's.*

Antwoord en code voor de volgende pagina: chronologisch

Horizontaal

2. Een alwetende verteller kan zijn eigen mening geven over personages, gebeurtenissen of handelingen
4. Een verhaal dat steeds vanuit eenzelfde personage wordt verteld
6. De gebeurtenissen/handelingen in een verhaal: de verhaalgeschiedenis
7. Levensbeschrijving van de mens achter de beroemdheid
8. De schrijver schrijft dit als hij over een gebeurtenis uit zijn eigen leven schrijft
10. deze verteller staat boven het verhaal en heeft inzicht in alle personages en in verhaalheden, -verleden en -toekomst
12. De verteller zit als het ware bij een personage op de rug
13. Een verhaal gebaseerd op controleerbare feiten
14. Personages met eigenschappen die zwart-wit gesteld zijn
15. De rode draad die door het hele verhaal loopt
16. De betekenis die je geeft aan een verhaal
17. Een verzonnen verhaal

Verticaal

1. Een sprong terug in de tijd van het verhaal
3. Als je als lezer niet zeker weet of het waar is wat het personage beleeft en ziet
5. De (geografische) plek/plaats waar het verhaal zich afspeelt
8. Verhalen waarin de schrijver zelf de hoofdpersoon van het boek is
9. Aan het eind van het verhaal blijft de lezer met een vraag zitten: het antwoord blijft uit
11. Element in het verhaal dat steeds terugkeert, waardoor het belang van een bepaalde gebeurtenis, idee of gevoel wordt benadrukt
18. De spanning in het verhaal wordt steeds verder opgebouwd, waarbij de intensiteit toeneemt, om zo tot een hoogtepunt/keerpunt van een vertelling te komen

Pagina 3

Tijd

Bekijk de trailer van de verfilming van het boek Het Diner.

Trailer Het Diner: https://www.youtube.com/watch?v=z0Yq0_t2u48&t=1s

Het volgende fragment komt uit het boek Het Diner van Herman Koch. Het fragment is in vijf stukjes opgeknipt. Koch speelt in dit fragment namelijk met de tijd, het verhaal wordt niet chronologisch verteld. Zet de fragmenten van dit verhaal op volgorde van tijd. Wanneer je de nummers van de fragmenten achter elkaar zet, weet je de code voor de volgende pagina.

1. De avond waarop Claire en ik voor het eerst de beelden zagen, was Michel boven op zijn kamer. We zaten naast elkaar op de bank in de woonkamer, met de krant en een fles rode wijn, het restant van onze avondmaaltijd. Het verhaal had inmiddels al in alle kranten gestaan, het had meerdere keren het journaal gehaald, maar het was de eerste keer dat de beelden zelf werden getoond. Het waren schokkerige beelden, onscherp, onmiddellijk herkenbaar als de beelden van een bewakingscamera.

2. Tot dusverre hadden de mensen er schande van gesproken. Waar ging het met de wereld naartoe? Een weerloze vrouw... de jeugd... strengere straffen – ja, ook de roep om de doodstraf kwam weer om de hoek kijken. Dat was tot aan de uitzending van Opsporing Verzocht. Tot die tijd was het toch niet meer dan een bericht geweest, een schokkend bericht, dat wel, maar toch een bericht dat, zoals alle berichten, gedoemd was te slijten: de scherpe kantjes zouden er met het verstrijken van de tijd wel vanaf gaan, totdat het ten slotte geheel uit het zicht zou verdwijnen, in elk geval niet belangrijk genoeg om te worden opgeslagen in ons collectieve geheugen.

3. Maar door de beelden van de bewakingscamera veranderde alles. De jongens – de daders – kregen een gezicht, zij het een gezicht dat door de slechte kwaliteit van het materiaal, en door het feit dat beiden mutsjes droegen die tot over hun wenkbrauwen vielen, niet zo een-twee-drie viel te herkennen. De kijkers zagen echter wel iets anders: ze zagen...

4. ...dat de jongens overduidelijk plezier hadden, dat ze bijna dubbel lagen van het lachen toen ze eerst de bureaustoel, daarna de vuilniszakken, de bureaulamp en ten slotte de lege jerrycan naar hun weerloze, of in elk geval onzichtbare, slachtoffer slingerden. Je zag – schokkerig, zwartwit – hoe ze elkaar een high five gaven nadat ze de vuilniszakken hadden gegooid, hoe ze dingen, ongetwijfeld verwensingen, schreeuwden naar de dakloze vrouw buiten beeld, ook al was er geen geluid. Je zag ze vooral lachen.

5. Dat was het moment waarop het collectieve geheugen om de hoek kwam kijken. Het was het sleutelmoment, de lachende jongens eisten hun plek op in dat collectieve geheugen. In de top tien van ons collectieve geheugen kwamen ze binnen op acht, waarschijnlijk net onder de Vietnamese kolonel die standrechtelijk een Vietcongstrijder door het hoofd schiet, maar misschien nog wel boven de Chinees met zijn plastic tasjes die de tanks tegen probeert te houden bij het Plein van de Hemelse Vrede. En dan was er nog iets anders wat meespeelde. De jongens hadden mutsjes op, maar ze waren van goede komaf. Ze waren blank. Het was niet goed te zeggen waar het door kwam, het was moeilijk je vinger erop te leggen: iets in hun kleding, in hun bewegingen. Keurige jongens. Niet het soort tuig dat auto's in brand steekt om een etnische rel te beginnen. Geld

genoeg, welgestelde ouders. Jongens zoals we die allemaal wel kennen. Jongens als onze neef. Als onze zoon. Ik weet achteraf nog precies het moment terug te halen waarop ik me realiseerde dat het niet over jongens als onze neef of zoon ging, maar over onze zoon zelf (en over onze neef). Het was een koud en doodstil moment.

Herman Koch, *Het Diner*

[Antwoord en code voor de volgende pagina: 42135](#)

Pagina 3

Tijd 2.0

Nog even twee vragen over 'tijd':

1. Op wat voor manier speelde Herman Koch met de tijd in het verhaalfragment? Flashback, flashforward of tijdsvertraging?
2. Wat is de verteltijd van dit verhaalfragment?

[1] De avond waarop Claire en ik voor het eerst de beelden zagen, was Michel boven op zijn kamer. We zaten naast elkaar op de bank in de woonkamer, met de krant en een fles rode wijn, het restant van onze avondmaaltijd. Het verhaal had inmiddels al in alle

[5] kranten gestaan, het had meerdere keren het journaal gehaald, maar het was de eerste keer dat de beelden zelf werden getoond. Het waren schokkerige beelden, onscherp, onmiddellijk herkenbaar als de beelden van een bewakingscamera. Tot dusverre hadden de mensen er schande van gesproken. Waar ging het met de wereld [10] naartoe? Een weerloze vrouw... de jeugd... strengere straffen – ja, ook de roep om de doodstraf kwam weer om de hoek kijken. Dat was tot aan de uitzending van Opsporing Verzocht. Tot die tijd was het toch niet meer dan een bericht geweest, een schokkend bericht, dat wel, maar toch een bericht dat, zoals alle berichten, [15] gedoemd was te slijten: de scherpe kantjes zouden er met het verstrijken van de tijd wel vanaf gaan, totdat het ten slotte geheel uit het zicht zou verdwijnen, in elk geval niet belangrijk genoeg om te worden opgeslagen in ons collectieve geheugen. Maar door de beelden van de bewakingscamera veranderde alles. De jongens – [20] de daders – kregen een gezicht, zij het een gezicht dat door de slechte kwaliteit van het materiaal, en door het feit dat beiden mutsjes droegen die tot over hun wenkbrauwen vielen, niet zo een-twee-drie viel te herkennen. De kijkers zagen echter wel iets anders: ze zagen dat de jongens overduidelijk plezier hadden, dat [25] ze bijna dubbel lagen van het lachen toen ze eerst de bureaustoel, daarna de vuilniszakken, de bureaulamp en ten slotte de lege jerrycan naar hun weerloze, of in elk geval onzichtbare, slachtoffer slingerden. Je zag – schokkerig, zwartwit – hoe ze elkaar een high five gaven nadat ze de vuilniszakken hadden gegooid, [30] hoe ze dingen, ongetwijfeld verwensingen, schreeuwden naar de dakloze vrouw buiten beeld, ook al was er geen geluid. Je zag ze vooral lachen. Dat was het moment waarop het collectieve geheugen om de hoek kwam kijken. Het was het sleutelmoment, de lachende jongens eisten hun plek op in dat collectieve [35] geheugen. In de top tien van ons collectieve geheugen kwamen ze binnen op acht, waarschijnlijk net onder de Vietnamese kolonel die standrechtelijk een Vietcongstrijder door het hoofd schiet, maar misschien nog wel boven de Chinees met zijn plastic tasjes die de tanks tegen probeert te houden bij het Plein van de [40] Hemelse Vrede. En dan was er nog iets anders wat meespeelde. De jongens hadden mutsjes op, maar ze waren van goede komaf. Ze waren blank. Het was niet

goed te zeggen waar het door kwam, het was moeilijk je vinger erop te leggen: iets in hun kleding, in hun bewegingen. Keurige jongens. Niet het soort [45] tuig dat auto's in brand steekt om een etnische rel te beginnen. Geld genoeg, welgestelde ouders. Jongens zoals we die allemaal wel kennen. Jongens als onze neef. Als onze zoon. Ik weet achteraf nog precies het moment terug te halen waarop ik me realiseerde dat het niet over jongens als onze neef of zoon ging, [50] maar over onze zoon zelf (en over onze neef). Het was een koud en doodstil moment.

Herman Koch, *Het Diner*

Vul de antwoorden van vraag 1 en 2 achter elkaar in (zonder spatie) en krijg toegang tot de volgende pagina!

[Antwoord en code voor de volgende pagina: flashback51](#)

Pagina 4

Perspectief

In welke perspectieven zijn de volgende verhaalfragmenten geschreven? Schrijf eerst per verhaalfragment op in welk perspectief het is geschreven. Zet de cijfers dan op een bepaalde volgorde:

- eerst de cijfers van de fragmenten geschreven vanuit een ik-perspectief
- dán de cijfers van de fragmenten geschreven vanuit een hij/zij-perspectief
- tot slot de cijfers van de fragmenten geschreven vanuit een alwetende verteller.

Voorbeeld:

Stel: verhaalfragment 1 is geschreven vanuit een alwetend perspectief, verhaalfragment 2 vanuit een ik-perspectief en verhaalfragment 3 vanuit een hij/zij-perspectief. De code wordt dan: 231.

1.

Amir en Hassan zijn gevoed door dezelfde min en groeien samen op in de hoofdstad van Afghanistan. Op een dag komt er op wrede wijze een einde aan hun bijzondere vriendschap. Amir en zijn vader vluchten naar de Verenigde Staten, waar ze een nieuw bestaan opbouwen, maar Amir slaagt er niet in Hassan te vergeten. De ontdekking van een schokkend familiegeheim voert hem terug naar Afghanistan, waar Amir wordt geconfronteerd met spaken uit zijn verleden. Zijn voornemen om zijn oude schuld jegens Hassan in te lossen sleept hem mee in een huiveringwekkend avontuur.

Bron: Khaled Hosseini, *De vliegeraar*

2.

Ver, ver weg in de tweede wereldoorlog woonde een zekere Anton Steenwijk met zijn ouders en zijn broer aan de rand van Haarlem. Aan een kade, die over een lengte van honderd meter langs het water liep en dan met een flauwe bocht weer een gewone straat werd, stonden vier huizen niet ver van elkaar. Elk omgeven door een tuin hadden zij met hun kleine balkons, erkers en steile daken de allure van villa's, ofschoon zij eerder klein waren dan groot; op de bovenverdieping hadden alle kamers schuine muren. Zij stonden er verveloos en enigszins vervallen bij, want ook in de jaren dertig was er niet veel meer aan gedaan. Elk droeg een brave, burgerlijke naam uit onbezorgder dagen: Welgelegen, Buitenrust, Nooitgedacht, Rustenburg

Bron: Harry Mulisch, *De aanslag*

3.

Martin was veranderd. Dat viel me meteen op toen hij in de deuropening verscheen en opgewonden verkondigde dat het oorlog was. Het was woensdagavond 5 augustus 1914.

Bron: Stefan Brijs, *Post voor mevrouw Bromley*

[Antwoord en code voor de volgende pagina: 312](#)

Pagina 5

Ruimte

Lees onderstaand fragment.

Dan loopt Daniël het voorkamertje in waar de vloer bedekt is met vergeelde kranten. De spetters witkalk die erop liggen steken er helderwit tegen af. In het begin zag je niet dat ik zoveel gemorst had. De kranten zijn nu bijna bruin geworden. Je kan ze niet eens meer lezen. Hij buigt zich diep om de datum van de kranten te lezen. 6 juni. Ik heb ze hier verleden jaar voor de zomervakantie neergelegd. Waarom heb ik het nooit afgemaakt? (...)

Waarom heb ik hier nooit meer planten en meubels neergezet sinds Sonja wegging, alsof in deze kamer een zo ernstige besmettelijke ziekte heeft geheerst dat leven er nooit meer mogelijk is.

Bron: Jan Wolkers, *Een roos van vlees*

Loopt de ruimte synchroon of a-synchroon met de handelingen? Vul het juiste antwoord in om verder te gaan naar de laatste pagina!

[Antwoord en code voor de volgende pagina: synchroon](#)

Pagina 6

Personages

Laat aan je docent weten dat jullie aan deze allerlaatste vraag zijn toegekomen. De laatste vraag gaat namelijk net iets anders dan de voorgaande vragen. In je KERN handboek staat het literaire verhaal 'Een onbekende trekvogel' van Kader Abdolah. Lees dit verhaal nog eens goed door. Kijk vervolgens naar onderstaande opdracht.

In het verhaal komen twee personages voor.

1. Wat voor type personages komen in het verhaal voor: round character(s), flat character(s) en/of stereotype(s)?
2. Welk groepje weet de meeste eigenschappen (innerlijk én uiterlijk) van beide personages uit het verhaal te halen? De eigenschappen moeten voorzien zijn van regelnummers als verwijzing, anders tellen ze niet mee.

Schrijf jullie antwoorden op een vel papier en lever het in bij de docent. Het groepje met het juiste antwoord op vraag 1 én de meeste correcte eigenschappen (met regelnummers) wint!

Te beoordelen door de docent. Bijvoorbeeld:

1. *ik-persoon: round character, asielzoeker, alleen, ontheemd, onbegrepen*
2. *Gerrit: flat character, medewerker museum, zet dieren op, verdiept zich niet in ik-persoon*